

Nezapomenutelná místa Českého Švýcarska

1.8.2022 - Martin Volf | Krajský úřad Ústeckého kraje

Tiské stěny a Děčínský Sněžník

Skalní město nad vesnicí Tisá je jedním z nejspektakulárnějších a nejkrásnějších skalních areálů v zemi s desítkami podivuhodně formovaných skalních věží pojmenovávaných lidmi už po více než sto let a labyrintem cesta a chodeb. Nedaleká skalní města Volské kameny a Ostrovské stěny, pozoruhodná stezka vedoucí souběžně s hranicí, idylický ráj na dně skalního hrnce – osada Ostrov, úchvatná vyhlídka ze skalní plošiny Grenzplatte, stolová hora Děčínský Sněžník s jednou z nejpůsobivějších kamenných rozhleden v Česku – to jsou další místa, která už z paměti nedostanete. K tomu desítky možností jak na kole, koloběžce nebo autobusem sjet například do údolí říčky Biela – k úchvatným Herkulovým sloupům anebo až ke skalní pevnosti Königstein, případně do nádherného Labského kaňonu. Tady lze objevovat nečekané a málo známé krásy, jako třeba barokní dlážděnou cestu nad Dolním Žlebem, Klopotský vodopád i netradiční přístupy k saským stolovým horám.

Děčín a Děčínsko

Děčín, nejnižší položené město v Česku, je první branou zemí českých, vplouváme-li do ní proti proudu Labe. Nad řekou se tu tyčí dlouhodobě nejnavštěvovanější historická památka v Ústeckém kraji – thunovský zámek se třemi prohlídkovými okruhy, nádhernými zahradami, světovou raritou, kterou je Dlouhá jízda, i přilehlým kostelem Povýšení sv. Kříže. Na druhém břehu Labe, přímo naproti zámku je možné k restauraci na Pastýrské stěně vystoupat jedinou českou via ferratou umístěnou v samém centru města a nahore se potěšit nádhernou vyhlídkou na Děčín, ale také v lese ukrytou zoologickou zahradou. Cyklisté udělají osudnou chybu, nevyzkouší-li jednu ze dvou krásných cyklostezek – tu vedoucí proti proudu Ploučnice až do zámky přetékaajícího Benešova nad Ploučnicí, perly saské renesance, nebo Labskou stezku, která tu svou dlouhou cestu od pramenů řeky zakončuje nejhlubším pískovcovým kaňonem v Evropě. Labská stezka vede po levém břehu Labe a je proto otevřená i v oblasti naproti Hřensku.

Českokamenicko

Dosud stále ne zcela objevené a doceněné historické město ležící na rozhraní tří chráněných krajinných oblastí – Labských pískovců, Českého středohoří a Lužických hor, je plné pozoruhodných staveb – od pozdně barokní mariánské poutní kaple přes malebné náměstí a kostel sv. Jakuba většího s vyhlídkovou věží po vyhlídkou opatřené rozvaliny hradu Kamenice. Ať se odtud vydáte kterýmkoli směrem, vždycky vás čekají mimořádné zážitky. Třeba kolem nostalgického koupaliště obnovenou promenádní cestou na skalní ostroh Jehla a k mysterióznímu Bratrskému oltáři ukrytému v lesích, k rozhledně na Studenci, k největším čedičovým „varhanám“ v zemi – Zlatému a Stříbrnému vrchu, idylickým údolím do Mlýnů a Kytlic, do Srbské Kamenice s vesnickou naučnou stezkou, jedinečným skalním reliéfem, tajemnou „švédskou“ jeskyní i skalním divadlem, nebo na Starou Olešku k oblíbenému rekreačnímu rybníku – vždycky to bude klidná a přece strhující cesta.

Jetřichovicko

Více než sto let oblíbenou obec Jetřichovice můžete projít po několika vyhlídkových naučných stezkách. Rozhodně si nenechte ujít výstup na Mariinu vyhlídku s nově osazenou replikou původního vyhlídkového altánu a pak se vydejte po hřebeni Jetřichovických stěn k Vilemínině vyhlídce a dál, až na Rudolfův kámen a zpátky do Jetřichovic nádhernou lesní stezkou mezi pískovcovými skalami.

Mimořádným zážitkem je ale i výstup na nově zpřístupněný někdejší skalní hrádek Falkenštejn, prozkoumání neobyčejné Trpasličí skály s poloreliéfy skřítků a vdovy, kterou podle pověsti zachránili, procházka Pavliným údolím, které vytváří říčka Chřibská Kamenice, případně její prodloužení po naučné stezce do Lipnice a Studeného. Málo známý je krásný pěší výlet přes Všemilská folga do Všemil se skalní kaplí, dobrovolníky obnoveným sudetským hřbitovem, nově odkrytým největším skalním převisem v oblasti i pozoruhodnými podstávkovými domy. V Jetřichovicích se můžete i vykoupat v přírodním koupališti anebo relaxovat na sluncem prohřáté skále na vyhlídce Treppenstein.

Chřibská a okolí

Městečko Chřibská s malebným náměstím, kostelem sv. Jiří, příjemnou kavárnou i jedinečným muzeem zdejšího rodáka Tadeáše Henkeho, botanika a cestovatele, je obklopeno nádhernou přírodou, která ukrývá nečekané krásy. Třeba kaskádu vodopádů na potůčku stékajícím ze svahů Plešivce, nejkrásnější louky v oblasti, které v červnu nakvétají vzácnými českými orchiděmi, tajuplný Chřibský hrádek, půvabnou Budersdorfskou cestu vedoucí na Tokaň i k pitoreskním Úzkým schodům a skalnímu útvaru Cipísek, který milují hlavně děti, jedinečný vodní náhon a akvadukt, přírodní koupaliště, mámivou lesní stráň hustě porostlou měsíční vytrvalou, krásné lesní cesty od Křížového buku, historické lesní divadlo, výlet k vyhlídce na Spravedlnosti i k podivuhodnému skalnímu útvaru Pickelstein... Procházka městečkem je navíc jedinečnou příležitostí prohlédnout si nevyhlášený a zcela živoucí skanzen líbezných podstávkových domů.

Doubicko

Další přirozenou galerií lidového stavitelství jsou podstávkové domy tvořící z převážné většiny obec Doubice. Najdete tu ale i podivuhodnou kolekci dřevěných soch a nejrůznějších staveb u restaurace Stará hospoda – děti odtud budete jen těžko dostávat. Nedaleko obce je východiště turistické stezky, která vás zavede do málo známého skalního města ukrytého v lesích, k tajemné Dvoraně a k nejvyššímu bodu Úzkých schodů přezdívaných také Myší díra, skalní puklině se schodištěm ne nepodobným žebříku, kudy se korpulentnější osoba věru neprotáhne. Cestou do sousedního Kyjova se nalevo objeví Kyjovská přehrada, vodní plocha tvořená Sýrovým potokem, kde je jedno z nejhezčích koupání v regionu. To už jste na samém začátku Kyjovského údolí říčky Křinice se skalní stezkou k Praporku vedoucí nad údolím, i s pohodlnou cestou kolem říčky ke slavné Klenotnici, Jeskyni víl, k Turistickému mostu a dál, až do Zadní Doubice a na saskou stranu, třeba až k pramičkám v soutěskách Obere Schleuse.

Krásnolipsko

Město Krásná Lípa je jedním z turisticky nejpohostinnějších míst. Krásně opravené náměstí s Domem Českého Švýcarska, informačním centrem a interaktivní expozicí, pivovarem Falkenštejn, čokolaterií Mana s čokoládovou dílnou, několika kavárnami, rekreačním rybníkem Cimrák, Kamennou Horkou s Lučním barem a věncem půvabných podstávkových domů... A to jsme se ještě nevydali do okolí, třeba na méně známou, ale krásnou vyhlídku na Karlově výšině, především ale na Köglerovu naučnou stezku, která Krásnolipsko prošívá křížem krážem. Půjdete-li po ní, poznáte obec Vlčí Horu a rozhlednu na stejnojmenném kopci, který se nad ní tyčí, zajdete tu do divukrásné zahrady i prodejny a čajovny známé firmy na přírodní kosmetiku Nobilis Tilia, přes Kyjovské údolí se dostanete do doliny, kterou v zimě krášlí známé ledopády, projdete Brtníky s lesní křížovou cestou, vydáte se k Brtnickému hrádku a utajenému převisu Velký Pruský tábor, v Zahradách si prohlédnete udivující geologickou mapu a přes zaniklou obec Skřivánčí pole se Alejí roku 2021 vrátíte do Krásné Lípy překvapování krásnými výhledy na tři nejvyšší vrcholy Lužických hor na obzoru.

Šluknovsko

Původní název Šluknovského výběžku, Böhmisches Niederland (tedy nízká země, nikoli podoba s Holandskem) zahrnuje nesmírně zajímavou mírně zvlněnou krajinu od Dolní Poustevny po Varnsdorf. Najdete tu v první řadě čtrnáct venkovních křížových cest (například ve Šluknově, Vilémově, Brtníkách, na Annabergu a vrchu Jáchym nebo v Království), zajímavé sakrální památky – kupříkladu kostel sv. Mikuláše a Trojbokou kapli v Mikulášovicích, ohromující novorománskou basiliku minor ve Filipově, nejsevernější Loretu v Rumburku, Šluknovský zámek – fénixe, jenž vstal z popela, kostel bez věže ve Varnsdorfu... Můžete se tu projít po Zlodějské cestě, vystoupat na rozhledny Tanečnice, Vlčí hora, Dymník a Hrádek, navštívit Vesnici roku 2019 Lipová. Ta stojí za klidné procourání, posezení u zámeckého rybníka nebo návštěvu precizně opraveného podstávkového domu s informačním centrem. Potkáte tu bezpočet dnes už památkových industriálních objektů, výstavné vily všech myslitelných stylů, můžete se vypravit k nejsevernějšímu bodu Česka, ale výborný je i nápad překročit hranici a objevovat malebná příhraničí městečka jako Seifhennersdorf, Großschönau nebo Waltersdorf.

Západní Lužické hory

Lužické hory začínají u České Kamenice. Jejich pravá podstata se ale začne projevovat až za Kytlicemi, v Polevsku a v okolí Rybníště. Malý Stožec je prvním z kopců, z něž je možné sledovat zdvíhající se reliéf nejnižších hor u nás, které ale svou krásou nepřestávají překvapovat. Začít ale můžete v předhůří, u rybníka Světlík s dochovaným větrným mlýnem a především v někdejší hornickém městečku, dnes obci Jiřetín pod Jedlovou. S hornickou minulostí místa se snadno seznámíte v prohlídkové štolě Jana Evangelisty, nedaleko Dolního Podluží vás zase do hornické minulosti území zavede naučná stezka Milířka. Jedlová, třetí nejvyšší hora pohoří tyčící se nad obcí, je obdařena nádhernou kamennou rozhlednou. Nedaleko je slavná vyhlídkami ježatá zřícenina Tolštejn a hned nad Jiřetínem pak najdete jednu z nejkrásnějších křížových cest v zemi, řadu pozdně barokních zastavení vedoucí na Křížový vrch. Nesmírně půvabné je v lesích ukryté nádraží Jedlová, z něhož lze podniknout úžasný výlet na Jelení skálu a Stožec a přes zbrusu novou pěší lávku pak překonat rušnou silnici na Stožeckém sedle a vydat se na druhý nejvyšší vrchol Lužických hor – Pěnkavčí vrch.

https://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=1768976&id_org=450018